META

Situace mládeže z Ukrajiny ve věku 15+ v České republice

Nově příchozí 15–19 let (k dubnu 2023)

V ČR NEJMÉNĚ

19 427*

Nepřesná, nedostupná a mnohdy neznámá data o jejich místě pobytu či aktuální životní situaci

Z TOHO JEN

3 457

Zapsáno do střední školy v roce 2022/23

POUZE 31 %**

Tráví nyní volný čas stejně jako dříve na Ukrajině

* podle údajů z dubna 2023 po ukončení registrací k prodloužení dočasné ochrany
** podle dotazníkového šetření společnosti META

Proč jsou zvlášť zranitelní?

- migrace, trauma, dospívání
- touha po brzkém návratu
- někteří bez doprovodu zákonných zástupců
- mimo věk povinné školní docházky
- jazyková bariéra vstupu na SŠ
- nemožnost výběru školy či oboru dle předpokladů
- ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávání
- z hlediska státní správy meziresortní

Cíle integrace

1. Má pokryté základní potřeby
2. Zvládá svou životní situaci
3. Je socializován/a mezi vrstevníky i do společnosti
4. Rozvíjí své dovednosti a vědomosti
5. Zvyšuje svou kvalifikaci
6. Studuje v ČR

Potřebné služby

TERÉNNÍ SLUŽBY

- vyhledávání a oslovování cílové skupiny v terénu
- propagace nízkoprahových zařízení v lokalitě
- osvěta, propagace dalších služeb a aktivit
- předávání a sdílení informací, přeposílání

NÍZKOPRAHOVÉ SLUŽBY

- bezpečný prostor, teplo, bezpečí, wi-fi
- zájmové aktivity, hry, knihy, participace
- poradenství
- sportovní, kulturní, komunitní akce

SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

- podpora mladých migrantů a rodin v obtížných životních situacích
- asistence, doprovody, komunikace s úřady
- podpora při zvládání psychické zátěže a stresových situací

M

- **Sociální poradenství v oblasti vzdělávání**
  - facilitace při řešení problémů ve škole
  - pomoc s volbou a oslovením školy
  - asistence a doprovod při zápisu
  - podpora v průběhu školní docházky
  - pomoc s nostrifikací zahraničního vzdělání
  - doučování s dobrovolníky

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

rozvoj kompetencí a pomoc v otázkách:

- vzdělávání
- profesní přípravy
- volby studia nebo zaměstnání
- rozvoji kariéry

M

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

- smysluplná nabídka trávení volného času
- sportovní aktivity, tanec
- procházky, exkurze, výlety
- IT a technické, jazykové

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODPORA

- péče v oblasti podpory psychického zdraví
- krizová intervence, psychoterapie
- konzultace s ukrajinsky a rusky mluvícími psychology a psychoterapeuty
- odkazování na síť soc. služeb, doprovody…

M

STŘEDNÍ ŠKOLY

- jazyková příprava,
- výchovné a kariérové poradenství
- podpora při studiu a prevence drop out
- škola také jako místo potkání, propojování, sdílení

JAZYKOVÁ PODPORA

- výuka češtiny jako druhého jazyka
- osvojování jazyka nejen jako příprava na vstup do školy, ale pro každodenní život „teď a tady“
- oborová čeština

M

- **Roční intenzivní kurz**
  - jazyková příprava před vstupem do SŠ
- Přípravné kurzy k přijímacím zkouškám na SŠ a k maturitě z českého jazyka
- Zdokonalovací kurzy pro žáky SŠ
- Kurzy češtiny pro začátečníky 15–20 let

Systémoví aktéři

KRAJ

- zjišťuje potřeby cílové skupiny v oblasti sociálních služeb, školství apod.
- zajišťuje dostupnost sociálních služeb a informací o nich, upravuje podmínky podpory
- plánuje, monitoruje, iniciuje a koordinuje realizaci ve spolupráci s obcemi

MŠMT / MPSV

- navrhuje efektivní podmínky pro postupnou integraci cílové skupiny do české společnosti
- spolupracuje na systémových řešeních s orgány státní správy a samosprávy, poskytovateli sociálních služeb, NNO, zástupci střešních a zahraničních organizací
- sbírá, monitoruje a analyzuje relevantní data

ÚŘAD PRÁCE

- pomáhá s hledáním zaměstnání, rekvalifikací
- zprostředkovává kurzy českého jazyka
- administruje a vyplácí humanitární dávky

Bariéry na straně mládeže

Paralýza
nevidím v ničem smysl

Motivace
nechce se mi v Česku studovat

Osamělost
nemám tu kamarády ani možnost/zájem setkávat se s vrstevníky

Dostupnost
v okolí není dostupná žádná nabídka volnočasových aktivit

Jazyk
nedomluvím se česky

Informovanost
neorientuji se v nabídce českých škol ani volnočasových aktivit

Bariéry na straně služeb

Vlažný či negativní postoj a předsudky vůči službám

Nedostatek informací o cílové skupině, jejích zájmech a motivaci

Nedostatek finančních prostředků

Nedostatečná personální a prostorová kapacita

Jazyková bariéra

Nedostatečné regionální pokrytí služeb

Systémová řešení

- sběr dat a koordinace dostupnosti služeb
- posílení personálních a prostorových kapacit služeb
- zapojení komunity ukrajinsky/rusky mluvících odborníků (speciální pedagogové, psychologové, terapeuti, psychiatři, logopedi, pedagogové…)

interkulturní pracovníci · **lektoři, dobrovolníci** · **sociální pracovníci**

- školení a nostrifikace těchto odborníků
- metodická podpora služeb a sdílení zkušeností
- motivace služeb k zapojení
- zajištění financování (státní rozpočet, ESF, AMIF, UNICEF, nadace)

THE VELUX FOUNDATIONS
VILLUM FONDEN · VELUX FONDEN
Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP
NADACE